

началото на своята дейност по практическото осъществяване на съвместната акция. Това също характеризира обвързаността на главния войвода с ръководството и плановете на ръководството на революционната организация. Наистина веднага след споразумението и отпътуването на Живков за Букурещ войводата се заел с уреждането на необходимите работи за подготовката, въоръжаването и прехвърлянето на чети през сръбско-турската граница.

Съгласието, предложенията и новите сведения за усилената работа за българското въстание били необходими и за Белградското правителство като потвърждение и обещано задължение от страна на българската революционна емиграция в Румъния, а чрез нея и от името на вътрешните дейци. Това било постигнато от Хитов непосредствено преди и при разговорите с Г.Живков. За българите официалните декларации на Сърбия за готовността ѝ за помощ с оръжие и муниципалности и за скорошно обявяване на войната представлявали известна гаранция за предвижданото сътрудничество и съдействие от княжеството. Срещите на Живков в Белград по такъв начин трябвало да потвърдят и потвърдили дотогавашните споразумения на военния и други министри с П.Хитов и осигурявали интересите и ангажиментите и на българите, и на сърбите в предстоящия конфликт с Турция. И макар Живков да попаднал в тази наложена от обстоятелствата ситуация до голяма степен случайно, неговата мисия, съвпадайки с вече взетото решение за обявяване на войната, придобила завършителен характер на дотогавашните усилия на П.Хитов и постигнатите от него споразумения със сръбските официални власти и с министрите, които се занимавали с връзките на правителството с българите и с другите южни славяни под чуждо владичество.

Споразумението за координирани действия, което увенчало посещението на пратеника на българската революционна емиграция в Румъния, илюстрира с несъмнени факти ролята и предварителните действия на П.Хитов за осигуряване на сръбска помощ за българското въстание, които направили възможно и лице, неособено активно и не безспорно в освободителното движение като Г.Живков, да участва в благоприятното приключване на продължителните преговори на войводата и БРЦК, вече от името на революционната емиграция в Румъния.

Постигането през 1876 г. на явно нужното споразумение има важно историческо значение във взаимоотношенията между българските революционери и сръбското правителство. То очертава и приноса на П.Хитов, на неуморната му дейност за осигуряване подкрепата на Сърбия - при конкретната политическа обстановка на Балканите необходимия и единствено възможен съюзник за българските революционери и освободителното въстание.

В този както и в други случаи се натъкваме на използване на различни критерии при преценките за позициите на П.Хитов и на други дейци. Така мисията на Г.Живков, понеже била свързана и с подготовката на Ботевата чета, се приема като загриженост за българското въстание и за осигуряване необходимата външна подкрепа за назряващото въстание от Сърбия. Същите съображения на Хитов се поставят под съмнение като определени от влияние върху него на сръбската офи-